

Novomeški jamarji na Kaninu

Mihael Rukše

Majhen delček Alp, ki Jamarskemu klubu Novo mesto pomeni pomembno območje za raziskovanje in kaljenje najboljših jamarjev v klubu. Vsakdo, ki je obiskal Kanin in jame v njem, bi lahko opisal dogajanje in delo našega kluba drugače, zato upam, da bo moj pogled večini razumljiv.

Prvič sem se srečal s Kaninom 26. novembra 1988, ko sva bila skupaj s Tomažem Bukovcem na slovenski raziskovalni akciji v Skalarjevem breznu. Na akciji smo z Dejanom Rističem izmerili meander Pijavka v dolžini 127 metrov, meritve pa so trajale kar 5 ur. Od tedaj je to kraj, ki mi v jamarstvu do današnjih dni največ pomeni.

Ekipe pod spodmolom. Foto: Mihael Rukše

Leta 1990 sem bil ponovno na Kaninu, ko smo člani JK Novo mesto sodelovali v okviru JRS pri reševanju v breznu Velike razpoke. Takrat sem imel vlogo vodiča od jame do Krnice in do B postaje žičnice za reševalce, ki zaradi slabih vremenskih razmer niso mogli priti v dolino s helikopterjem. Izkušnje, ki sem jih pridobil na Kaninu, sem želel posredovati tudi drugim članom kluba, toda te pridobiš samo, če si na Kaninu. Sam sem te izkušnje pridobival z aktivnim delom v JRS, ki je tedaj na Kaninu pod vodstvom Igorja Potočnika organizirala več usposabljanj v zimskem času.

Leta 1993 sem Kanin že toliko poznal, da sem se odločil, da tu skupaj s kolegi iz kluba organiziram letni raziskovalni tabor. Majhna, vendar dobro pripravljena ekipa je 14. avgusta 1993 prišla na Kanin in pričela 9-letno neprekinjeno delo na Kaninskih podih. Prvo raziskovalno skupino so sestavljali: Zdravko Bučar, Tanja Luzar (sedaj Rukše), Silvo Kristan, Marko Pavlin in Mihael Rukše. Raziskali smo samo tri brezna: NM1, NM2 in NM3 - imenovano Podgurka, ki nas je tisto leto pripeljalo do globine 162 metrov. Obetavno nadaljevanje nas je pritegnilo tudi naslednje leto, ko smo končali na globini 186 metrov. Brezno se nadaljuje z ožino, pri kateri pa smo ga zaenkrat prenehali raziskovati.

Vsako naslednje leto so se vrstile večdnevne akcije na Kaninskih podih, ki so prinesle nova zanimiva brezna, kot so Ledeno brezno do 175 metrov globine, Azaleja do 300 metrov in več brezen globokih od 10 do 100 metrov. Do leta 2002 smo tako raziskali kar 71 brezen. Nekaj je že registriranih, drugi še pridejo na vrsto.

V času raziskovanja na Kaninu smo pridobili izkušnje in znanje, ki nam je omogočilo tudi bolj uspešno raziskovanje na Dolenjskem. V Velikem Dolu smo si v večjem spodmolu uredili bivač, ki v času raziskovanja sprejme tudi do 15 ljudi v zasilno zavetje. Lokacija je idealna za izhodišče za Kaninske pode, ima pa manjšo pomanjkljivost, v bližini namreč ni

V ledenem čepu. Foto: Mihael Rukše

tekoče vode. To nas ni oviralo, saj smo s taljenjem snega dobili dovolj vode za kuhanje in umivanje. Snega na Kaninu nikoli ne zmanjka, če ni na površju, je pa v jamah.

Velik problem na Kaninu je bilo določanje leg raziskanih brezen. Po izvedenih vizurah je bilo treba vhode vrisati na karto. Zaradi nenatančnih vizur in razdalj so vrisi precej odstopali. Problem smo rešili z nakupom naprave GPS ter v letu 2001 z njeno pomočjo popravili lokacije in locirali nove vhode. GPS nam je omogočil tudi spremembo dela na Kaninskih podih.

Opisal vam bom naš način raziskovanje Kanina, ki je primeren tudi za druga območja:

- Raziskovalni dan se začne z vstajanjem. Tudi najbolj zaspani se kmalu zbudijo, saj vedo, kaj jih čaka.
- Zajtrk, umivanje in priprava opreme ter hrane za celodnevno raziskovanje po Kaninskih podih.
- Okoli 9. ure zapustimo bivak. Glede na število udeležencev sestavimo skupine s tremi člani, ki imajo nalogo, poiskati, pregledati, skicirati, locirati, fotografirati teren in narediti zapisnik ogleda. Naloge si med sabo razdelijo člani skupine. Nove jame pregledujemo največ do globine 50 metrov, potem pa nadaljujemo z iskanjem in s pregledovanjem novih brezen.
- Skupine se vrnejo v bivak med 20. in 22. uro, odvisno od poti in utrujenosti skupine.
- Skupina, ki se vrne prva, prične pripravljati večerjo, po vrnitvi vseh se po večerji pogovorimo o najdenih in pregledanih brezni.
- Najbolj zanimivo brezna ponovno obiše naslednji dan ena izmed skupin, ostali nadaljujejo pregledovanje terena.
- Po vrnitvi s Kanina se prepišejo ogledni zapisniki, priložijo skice, fotografije ali izdelani načrti z ustreznim zapisnikom, ki se kasneje registrirajo v katastru.

Dobrih rezultatov ne bi bilo, če ne bi pri raziskavah sodelovali številni člani našega jamarskega kluba ter svoj čas in veselje do raziskovanja podzemnega sveta prenesli na Kanin.

priimek	ime	št. akcij
Avbar	Jože	2
Bučar	Zdravko	7
Bukovec	Tomaž	1
Drašler	Miha	1
Engel	Matjaž	1
Eržen	Milan	1
Finc	Borut	1
Gašperič	Andrej	8
Gašperič	Renata	2
Golob	Rok	2
Mežnar	Janez	1
Hribar	Darko	5
Hrovat	Anton	2
Hudnik	Andrej A	6
Jakša	Andrej	1
Jenkole	Frenk	1
Krevs	Tadej	4
Kristan	Silvo	6
Krištof	Simon	0
Mejak	Frenk	1
Luzar	Mateja	4
Mejak	Božidar	0
Nahtigal	Matjaž	2
Nose	Igor	16
Pavlin	Marko	8
Pršina	Marko	1
Robek	Miro	1
Rajk	Dejan	1
Rukše	Mihael	20
Rukše	Tanja	16
Vidic	Srečko	2
Tomšič	Jože	1
Železnik	Egidij	1

Sodelujoči pri raziskavah.